

บทที่ 5

ผลการศึกษา

ในบทนี้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนคือ การวิเคราะห์รูปแบบฟังก์ชันการผลิตที่เหมาะสมในแต่ละภาค และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลต่อรายได้ต่อบุคคลในแต่ละภาค

5.1 การวิเคราะห์ฟังก์ชันการผลิตที่เหมาะสมในแต่ละภาค

5.1.1 ฟังก์ชันการผลิตของค้อบและดักลาส

ภาคเหนือ ตารางที่ 5.1 แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตชนิดต่าง ๆ ที่คำนวณจากสมการการผลิต Cobb-Douglas ในกรณีที่ใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร และกรณีที่ใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร พบว่า ภาคเหนือเหมาะสมกับฟังก์ชันการผลิตกรณีที่มีการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร จากสมการ กรณีที่มีปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร ผลที่ได้ไม่เป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตทุนเป็นลบ และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตโครงสร้างพื้นฐานมีค่าน้อยกว่าศูนย์ (-0.428) อย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าประสิทธิภาพการผลิต (ค่า Constant term) ค่าสัมประสิทธิ์ของแรงงานและไฟฟ้า จะมีผลในทางบวกต่อผลผลิตอย่างมีนัยสำคัญเพียงพอที่จะมั่นใจได้ว่าแตกต่างไปจากศูนย์ก็ตาม สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะข้อจำกัดของข้อมูล ทำให้ปัจจัยการผลิตแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กัน (เกิด multicollinearity) จึงตัดตัวแปรปัจจัยการผลิตทุนภาคเอกชนและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ สำหรับกรณีที่มีการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปรคือแรงงานและไฟฟ้า ผลที่ได้จากการคำนวณมีความน่าเชื่อถือสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณการได้ของปัจจัยการผลิตทุกตัว มีนัยสำคัญทางสถิติสูง ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (R^2) มีค่าสูงถึงร้อยละ 98.4 และ \bar{R}^2 มีค่าร้อยละ 98.0 ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตแรงงานมีค่าเท่ากับ 1.30 และค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตไฟฟ้ามียค่าเท่ากับ 0.2846 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (t-test : $95,7 = 2.365$) ในกรณีนี้จะเห็นได้ว่ารายได้ของภาคมาจากส่วนแบ่งรายได้ของแรงงาน และผลตอบแทนจากภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการที่เน้นการใช้ปัจจัยการผลิตไฟฟ้า โดยแรงงานมีบทบาทสำคัญต่อการเติบโตของผลผลิตมากกว่าปัจจัยการผลิตไฟฟ้า (labour intensive) เพราะความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อแรงงาน มีค่าสูงกว่าความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิตไฟฟ้า นอกจากนี้ผลรวมของค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยการผลิตมีค่าเท่ากับ 1.58 ทำให้ผลผลิตที่ได้มีลักษณะเป็นผลตอบแทนต่อขนาดเพิ่มขึ้น (increasing return to scale) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของการประหยัดต่อการรวมกลุ่ม (agglomeration economies) สำหรับประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งมีค่าเท่ากับ

2.64 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจมีความหมายโดยนัยได้ว่า การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และการสะสมทุนภาคเอกชนมีผลโดยอ้อมต่อการเติบโตของภาค โดยการลงทุนจะก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และส่งผลต่อผลผลิตในภายหลัง

ตารางที่ 5.1 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จากสมการ Cobb-Douglas (CD)

ภาคเหนือ

ตัวแปร	CD กรณีใช้	CD กรณีใช้
	ปัจจัยการผลิต 4 ตัว	ปัจจัยการผลิต 2 ตัว
ค่าคงที่	6.324	2.64
(t-value)	(5.301) ^{****}	(4.05) ^{****}
log L	0.9842	1.3
	(2.377) ^{**}	(3.50) ^{***}
log K	-0.229	
	(-0.666)	
log E	0.5207	0.2846
	(2.482) ^{**}	(6.31) ^{****}
log G	-0.428	
	(-2.342)	
ผลตอบแทนต่อขนาด (return to scale)	0.848	1.58
R ²	0.995	0.984
adjust R ²	0.991	0.98
D.W.	3.297	1.274
F-statistic	252.44 ^{****}	215.238 ^{****}

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตารางที่ 5.2 แสดงถึงความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิตที่คำนวณได้จากสมการการผลิต Cobb-Douglas ในกรณีใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร และกรณีการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร

ตารางที่ 5.2 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จากสมการ Cobb-Douglas (CD)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	CD กรณีใช้	CD กรณีใช้
	ปัจจัยการผลิต 4 ตัว	ปัจจัยการผลิต 2 ตัว
ค่าคงที่	3.433	2.03
(t-value)	(3.42)***	(8.11)****
log L	-0.134	0.45
	(-0.6)	(2.13)**
log K	1.212	0.487
	(4.43)****	(7.14)****
log E	-0.35	
	(-1.88)	
log G	-0.58	
	(-3.45)***	
ผลตอบแทนต่อขนาด	0.148	0.937
(return to scale)		
R ²	0.996	0.9857
adjust R ²	0.992	0.9816
D.W.	2.305	1.707
F-statistic	297.9****	241.3****

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

ฟังก์ชันการผลิต Cobb-Douglas สำหรับกรณีที่มีการใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัว โครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ ($\log G$) และปัจจัยการผลิตไฟฟ้า ($\log E$) ทำให้ผลผลิตของภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลง ซึ่งเห็นได้จากผลตอบแทนต่อขนาดมีค่าเพียง 0.148 แม้ว่าปัจจัยการผลิตทุนภาคเอกชนให้ผลในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะการลงทุนภาครัฐไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการผลิต ซึ่งเป็นการแย่งทรัพยากรจากภาคเอกชน (crowding-out effect)

สำหรับกรณีการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร ผลที่ได้จากการคำนวณเป็นที่น่าพอใจ เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (R^2) และค่า \bar{R}^2 สูงถึงร้อยละ 98.57 และ ร้อยละ 98.16 เมื่อพิจารณาปัจจัยการผลิตแต่ละตัว คือ แรงงาน และทุน ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยแรงงาน ($\log L$) และค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยทุนภาคเอกชน ($\log K$) มีค่า 0.45 และ 0.487 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ร้อยละ 90 (t-test : $90,7 = 1.895$) แสดงว่ารายได้ของภาคขึ้นอยู่กับรายได้ของปัจจัยการผลิตแรงงาน และปัจจัยการผลิตทุนภาคเอกชนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามผลรวมของค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยการผลิตแรงงานและทุนภาคเอกชน (คือ 0.937) เป็นผลผลิตที่มีลักษณะเป็นผลตอบแทนต่อขนาดลดลง (decreasing return to scale)

ภาคใต้ ตารางที่ 5.3 แสดงถึงความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิตที่คำนวณได้จากสมการการผลิต Cobb-Douglas ในกรณีใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร และกรณีการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร

จากตารางฟังก์ชันการผลิต Cobb-Douglas กรณีที่มีการใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ของการสะสมทุนโครงสร้างพื้นฐานมีทิศทางตรงข้ามกับผลผลิตของภาคอย่างมีนัยสำคัญ และค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตไฟฟ้า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การที่ค่าสัมประสิทธิ์ของการสะสมทุนโครงสร้างพื้นฐานเป็นเช่นนี้ก่อให้เกิดผลเสียต่อการใช้ทรัพยากรในการผลิตกับภาคเอกชน เช่นเดียวกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลตอบแทนต่อขนาดจึงเป็นผลตอบแทนต่อขนาดลดลง (คือ 0.528) ทั้งๆที่ ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตแรงงาน ($\log L$) และค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตทุนภาคเอกชน ($\log K$) มีผลต่อผลผลิต

การเกิดความสัมพันธ์กันระหว่างการใช้ปัจจัยการผลิตทุนภาคเอกชน และทุนภาครัฐในระดับสูง จึงจำเป็นต้องลดตัวแปรปัจจัยการผลิตภาครัฐลง ในที่นี้ก็คือ ฟังก์ชันการผลิตกรณีที่มีการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร ผลที่ได้จากกรณีนี้มีความน่าเชื่อถือสูง เมื่อพิจารณาปัจจัยการผลิตแต่ละตัว ปัจจัยการผลิตแรงงาน และทุนภาคเอกชนมีผลต่อผลผลิตอย่างมีนัยสำคัญ โดยค่าสัมประสิทธิ์ของแรงงานมีค่า 1.187 และค่าสัมประสิทธิ์ของทุนภาคเอกชน มีค่าเท่ากับ 0.49 ทำให้ผลตอบแทนต่อขนาดของปัจจัยการผลิต (มีค่าเท่ากับ 1.677) เป็นผลตอบแทนต่อขนาดเพิ่มขึ้น (increasing return to scale) รายได้ของภาคนี้จึงมาจากปัจจัยการผลิตแรงงาน และปัจจัยการผลิตทุนภาคเอกชนโดยตรง

ตารางที่ 5.3 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จากสมการ Cobb-Douglas (CD)
ภาคใต้

ตัวแปร	CD กรณีใช้	CD กรณีใช้
	ปัจจัยการผลิต 4 ตัว	ปัจจัยการผลิต 2 ตัว
ค่าคงที่	3.902	1.126
(t-value)	(2.62) ***	(5.99) ****
log L	0.456	1.187
	(1.72)	(3.87) ****
log K	0.891	0.49
	(3.1) ***	(5.14) ****
log E	-0.044	
	(-0.21)	
log G	-0.774	
	(-5.0) ****	
ผลตอบแทนต่อขนาด (return to scale)	0.528	1.677
R ²	0.9979	0.9874
adjust R ²	0.9962	0.9838
D.W.	1.8868	1.5767
F-statistic	594.47 ****	273.5 ****

**** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาคตะวันออก ตารางที่ 5.4 แสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตต่างๆ ที่คำนวณได้จากสมการการผลิต Cobb-Douglas ในกรณีที่ใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร และปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร จากการศึกษาพบว่า ฟังก์ชันการผลิตกรณีที่ใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร คือ แรงงาน และไฟฟ้า มีอิทธิพลต่อผลผลิตของภาคตะวันออก เนื่องจากกรณีที่มีการใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปรนั้น ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิต

ผลิตโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐส่งผลในทางลบต่อผลผลิตอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการลงทุนภาครัฐมีผลเพียงส่งเสริมปัจจัยการผลิตทุนภาคเอกชนโดยอ้อม การจัดสรรทรัพยากรระหว่างปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร ในภาค ยังไม่มีประสิทธิภาพ ผลตอบแทนต่อขนาดจึงมีค่าต่ำ (0.655)

ตารางที่ 5.4 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จากสมการ Cobb-Douglas (CD)
ภาคตะวันออก

ตัวแปร	CD กรณีใช้ ปัจจัยการผลิต 4 ตัว	CD กรณีใช้ ปัจจัยการผลิต 2 ตัว
ค่าคงที่	-1.027	4.173
(t-value)	(-0.23)	(19.4) ^{****}
log L	0.106	0.67
	(0.36)	(2.1) ^{**}
log K	1.376	
	(1.95)	
log E	-0.052	0.411
	(-0.1)	(5.04) ^{****}
log G	-0.775	
	(-4.0) ^{***}	
ผลตอบแทนต่อขนาด (return to scale)	0.655	1.081
R ²	0.996	0.985
adjust R ²	0.993	0.9806
D.W.	2.598	1.511
F-statistic	354.6 ^{****}	228.5 ^{****}

**** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

สำหรับกรณีการใช้จ่ายการผลิต 2 ตัวแปร คือ แรงงาน และไฟฟ้า ผลที่ได้จากการคำนวณได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R^2) มีค่าสูงร้อยละ 98.5 และ adjust R^2 ค่ามีค่าร้อยละ 98.1 ค่า F-statistic มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในกรณีนี้ค่าสัมประสิทธิ์ของใช้จ่ายการผลิตแรงงานมีค่า 0.67 และค่าสัมประสิทธิ์ของใช้จ่ายการผลิตไฟฟ้ามีค่า 0.411 ทำให้ผลรวมของค่าความยืดหยุ่นของใช้จ่ายการผลิตเป็นผลได้ต่อขนาดคงที่ (1.081) และรายได้ของภาคมาจากส่วนแบ่งรายได้ของแรงงาน และรายได้จากสาขาอุตสาหกรรมและสาขาบริการ

ภาคตะวันตก ตารางที่ 5.5 แสดงถึงความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อใช้จ่ายการผลิตที่คำนวณได้จากสมการการผลิต Cobb- Douglas ในกรณีใช้จ่ายการผลิต 4 ตัวแปร และกรณีการใช้จ่ายการผลิต 2 ตัวแปร

ฟังก์ชันการผลิต Cobb- Douglas สำหรับกรณีที่มีการใช้จ่ายการผลิต 4 ตัว โครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ ($\log G$) และใช้จ่ายการผลิตไฟฟ้า ($\log E$) ทำให้ผลผลิตของภาคตะวันตกลดลงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับร้อยละ 95 ซึ่งเห็นได้จากผลตอบแทนต่อขนาดมีค่าเพียง 0.46 แม้ว่าใช้จ่ายการผลิตทุนภาคเอกชนและแรงงาน ให้ผลในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะเกิดความสัมพันธ์กันระหว่างการลงทุนภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งการลงทุนภาครัฐเป็นการแย่งทรัพยากรจากภาคเอกชน (crowding-out effect) ทำให้การผลิตไม่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อผลผลิต นั่นคือผลตอบแทนต่อขนาดมีลักษณะลดลง

สำหรับกรณีการใช้จ่ายการผลิต 2 ตัวแปร คือ แรงงาน และทุน และกรณีแรงงาน กับไฟฟ้า ผลที่ได้จากการคำนวณเป็นที่น่าพอใจ แต่กรณีใช้จ่ายการผลิตแรงงานและทุนให้ผลดีที่สุดในแง่ของค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (R^2) สูงถึงร้อยละ 96.01 ค่า adjust R^2 เท่ากับร้อยละ 94.8 และค่า F-statistic เท่ากับร้อยละ 84.26 เมื่อพิจารณาใช้จ่ายการผลิตแต่ละตัว คือ แรงงาน และทุน ค่าสัมประสิทธิ์ของใช้จ่ายแรงงาน ($\log L$) และค่าสัมประสิทธิ์ของใช้จ่ายทุนภาคเอกชน ($\log K$) มีค่า 0.648 และ 0.32 ตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญที่ร้อยละ 90 (t-test : $90,7 = 1.895$) แสดงว่ารายได้ของภาคขึ้นอยู่กับรายได้ของใช้จ่ายการผลิตแรงงาน มากกว่าใช้จ่ายการผลิตทุนภาคเอกชน อย่างไรก็ตามผลรวมของค่าความยืดหยุ่นของใช้จ่ายการผลิตแรงงานและทุนภาคเอกชน (คือ 0.968) เป็นผลผลิตที่มีลักษณะเป็นผลตอบแทนต่อขนาดลดลง (decreasing return to scale)

ตารางที่ 5.5 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จากสมการ Cobb-Douglas (CD)
ภาคตะวันตก

ตัวแปร	CD กรณีใช้ ปัจจัยการผลิต 4 ตัว	CD กรณีใช้ แรงงานและไฟฟ้า	CD กรณีใช้ แรงงานและทุน
ค่าคงที่	-0.0804	3.763	2.261
(t-value)	(-0.1)	(17.45)****	(5.606)****
log L	0.261	0.755	0.648
	(2.42)**	(2.33)**	(2.247)**
log K	1.45		0.32
	(8.53)****		(2.76)***
log E	-0.535	0.1714	
	(-5.51)****	(2.105)**	
log G	-0.716		
	(-7.08)****		
ผลตอบแทนต่อขนาด (return to scale)	0.46	0.9264	0.968
R ²	0.997	0.949	0.9601
adjust R ²	0.995	0.934	0.948
D.W.	3.234	2.414	2.04
F-statistic	450.12****	65.1****	84.26****

**** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

ภาคกลาง ตารางที่ 5.6 แสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตต่างๆ ที่คำนวณได้จากสมการการผลิต Cobb-Douglas ในกรณีที่ใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร และปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร จากการศึกษาพบว่า ฟังก์ชันการผลิตกรณีที่ใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร คือ แรงงาน และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน มีอิทธิพลโดยตรงต่อผลผลิตของภาคกลาง เนื่องจากกรณีที่มีการใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปรนั้น ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง (multicollinearity) จนผลกระทบของ

ตัวแปรแต่ละตัวไม่สามารถถูกแยกออกจากกันได้ เพราะค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (R^2) มีค่าสูงถึงร้อยละ 99.07 ค่า adjust R^2 เท่ากับร้อยละ 98.33 และค่า F-statistic มีค่าแตกต่างไปจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ไม่มีค่า t-value ใดๆ ของสัมประสิทธิ์ที่แตกต่างจากศูนย์ปัจจัยการผลิตแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง (multicollinearity) จนผลกระทบของตัวแปรแต่ละตัวอย่างมีนัยสำคัญ ดังที่ Kmenta ได้เสนอ

ตารางที่ 5.6 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จากสมการ Cobb-Douglas (CD)

ภาคกลาง

ตัวแปร	CD กรณีใช้	CD กรณีใช้
	ปัจจัยการผลิต 4 ตัว	ปัจจัยการผลิต 2 ตัว
ค่าคงที่	0.4895	1.429
(t-value)	(0.15)	(2.666)****
log L	-0.298	1.711
	(-0.53)	(5.77)****
log K	0.8335	
	(1.31)	
log E	0.1599	
	(0.379)	
log G	-0.233	0.5
	(-1.45)	(2.90)**
ผลตอบแทนต่อขนาด	0.4624	2.211
(return to scale)		
R^2	0.9907	0.936
adjust R^2	0.9833	0.918
D.W.	2.172	1.368
F-statistic	133.29****	51.26****

**** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

ไว้ ดังนั้นทางที่ดีที่สุด คือ ควรกำจัดตัวแปรอธิบายที่เป็นต้นเหตุเพื่อลดปัญหา multicollinearity (दारार्त्न : 2532) นอกจากนี้การจัดสรรทรัพยากรระหว่างปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร ในภาคยังไม่มีความมีประสิทธิภาพ ผลตอบแทนต่อขนาดจึงมีค่าต่ำ (0.4624)

สำหรับกรณีการใช้จ่ายการผลิต 2 ตัวแปร คือ แรงงาน และโครงสร้างพื้นฐาน ผลที่ได้จากการคำนวณเป็นที่น่าพอใจ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R^2) มีค่าสูงร้อยละ 93.6 ค่า adjust R^2 เท่ากับร้อยละ 91.8 และค่า F-statistic มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในกรณีนี้ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตแรงงานมีค่า 1.711 และค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตโครงสร้างพื้นฐานมีค่า 0.5 ทำให้ผลรวมของค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยการผลิตเป็นผลได้ต่อขนาดเพิ่มขึ้น (2.211) เนื่องจากเกิดการประหยัดจากการรวมตัวของค่าใช้จ่ายการผลิต (agglomeration economies) รายได้ของภาคมาจากส่วนแบ่งรายได้ของแรงงาน และรายได้จากสาขาอุตสาหกรรม สาขาสาธารณูปโภค การคมนาคมขนส่งและสาขาบริการ

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตารางที่ 5.7 แสดงถึงค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตต่างๆ ที่คำนวณได้จากสมการการผลิต Cobb-Douglas ในกรณีที่ใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร และปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร จากการศึกษาพบว่า ฟังก์ชันการผลิตกรณีที่ใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร คือ กรณีไฟฟ้า และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และอีกกรณีหนึ่งคือแรงงานและไฟฟ้ามีอิทธิพลโดยตรงต่อผลผลิตของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เนื่องจากกรณีที่มีการใช้จ่ายการผลิต 4 ตัวแปรนั้น ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง เช่นเดียวกับภาคกลาง (multicollinearity) อย่างไรก็ตามผลตอบแทนต่อขนาดของภาคมีค่าเท่ากับ 1.0 ซึ่งเป็นผลตอบแทนต่อขนาดคงที่

สำหรับกรณีการใช้จ่ายการผลิต 2 ตัวแปร คือ ไฟฟ้า และโครงสร้างพื้นฐาน และกรณีการใช้จ่ายแรงงานและไฟฟ้า ผลที่ได้จากการคำนวณเป็นที่น่าพอใจ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R^2) มีค่าสูงร้อยละ 99.57 ค่า adjust R^2 เท่ากับร้อยละ 99.5 และค่า F-statistic มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในกรณีนี้ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตไฟฟ้ามีค่า 0.9391 และค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตโครงสร้างพื้นฐานมีค่า 0.061 ทำให้ผลรวมของค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยการผลิตเป็นผลได้ต่อขนาดคงที่ (1.0) สำหรับกรณีใช้จ่ายแรงงานและไฟฟ้า ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยแรงงานมีค่าเท่ากับ 0.077 และค่าสัมประสิทธิ์ของไฟฟ้ามีค่าเท่ากับ 0.922 จากทั้งสองกรณีพบว่าปัจจัยการผลิตไฟฟ้ามีบทบาทต่อกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในสาขาอุตสาหกรรมและภาคบริการต่างๆ เนื่องจากมีความยืดหยุ่นของผลผลิตต่อปัจจัยการผลิตสูง

ตารางที่ 5.7 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จากสมการ Cobb-Douglas (CD)
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตัวแปร	CD กรณีใช้ ปัจจัยการผลิต 4 ตัว	CD กรณีใช้ไฟฟ้า และโครงสร้างพื้นฐาน	CD กรณีใช้แรงงาน และไฟฟ้า
ค่าคงที่	3.46	3.692	3.978
(t-value)	(1.86)	(62.09) ^{****}	(70.05) ^{****}
log L	0.044		0.077
	(0.23)		(2.465) ^{***}
log K	0.096		
	(0.189)		
log E	0.859	0.939	0.922
	(2.205) ^{**}	(38.5) ^{****}	(29.41) ^{****}
log G	-0.00005	0.06	
	(-0.0)	(2.496) ^{***}	
ผลตอบแทนต่อขนาด (return to scale)	1.0	1.0	1.0
R ²	0.9957	0.9957	0.9957
adjust R ²	0.9936	0.9952	0.9951
D.W.	1.826	1.843	1.845
F-value	468.26 ^{****}	1853.89 ^{****}	1833.75 ^{****}

**** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

ทั้งประเทศ ตารางที่ 5.8 แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตชนิดต่างๆ ที่คำนวณจากสมการการผลิต Cobb-Douglas ในกรณีที่ใช้ปัจจัยการผลิต 4-ตัวแปร และกรณีที่ใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร พบว่า ฟังก์ชันการผลิตของทั้งประเทศ เหมาะกับกรณีที่มีการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปร เนื่องจากปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร ได้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตโครงสร้างพื้นฐานมีค่าเป็นลบ และไม่มียุทธศาสตร์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัย

การผลิตทุนภาคเอกชนและไฟฟ้าไม่มีผลต่อผลผลิตอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ของแรงงาน จะมีผลในทางบวกต่อผลผลิตอย่างมีนัยสำคัญเพียงพอที่จะมั่นใจได้ว่าแตกต่างไปจากศูนย์ก็ตาม (ค่า t-value = 2.50) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะข้อจำกัดของข้อมูล ทำให้ปัจจัยการผลิตแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กัน (เกิด multicollinearity) จึงตัดตัวแปรปัจจัยการผลิตทุนภาคเอกชนและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ สำหรับกรณีที่มีการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปรคือแรงงานและไฟฟ้า ผลที่ได้จากการคำนวณมีความน่าเชื่อถือสูง เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณการได้ของปัจจัยการผลิตทุกตัว มีนัยสำคัญทางสถิติสูง และค่าสัมประสิทธิ์ของการ

ตารางที่ 5.8 ค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้จากสมการ Cobb-Douglas (CD) ทั้งประเทศ

ตัวแปร	CD กรณีใช้ ปัจจัยการผลิต 4 ตัว	CD กรณีใช้แรงงาน และไฟฟ้า
ค่าคงที่	1.597	3.256
(t-value)	(0.907)	(6.817)****
log L	0.681 (2.50)**	0.6658 (3.716)****
log K	0.477 (1.52)	
log E	0.251 (1.126)	0.567 (14.39)****
log G	-0.185 (-1.20)	
ผลตอบแทนต่อขนาด (return to scale)	1.224	1.232
R ²	0.999	0.9986
adjust R ²	0.9983	0.9982
D.W.	1.988	1.307
F-value	1289.3****	2456.68****

**** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

ตัดสินใจ (R^2) มีค่าสูงถึงร้อยละ 99.9 ค่า adjust R^2 เท่ากับร้อยละ 99.86 ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตแรงงานมีค่าเท่ากับ 0.6658 และค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตไฟฟ้ามีค่าเท่ากับ 0.567 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (t-test : $95,7 = 2.365$) ในกรณีนี้จะเห็นได้ว่า แรงงานมีบทบาทสำคัญต่อการเติบโตของผลผลิตในสัดส่วนใกล้เคียงกับปัจจัยการผลิตไฟฟ้า (labour intensive) นอกจากนี้ผลรวมของค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยการผลิตมีค่าเท่ากับ 1.232 ทำให้ผลผลิตที่ได้มีลักษณะเป็นผลตอบแทนต่อขนาดเพิ่มขึ้น (increasing return to scale) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของการประหยัดต่อการรวมกลุ่ม (agglomeration economies) และส่งผลต่อผลผลิต

ตารางที่ 5.9 เปรียบเทียบผลการศึกษาที่ได้จากสมการการผลิต Cobb-Douglas (CD)
กรณีใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร

ตัวแปร	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคกลาง	กรุงเทพและปริมณฑล	รวมทั้งประเทศ
ค่าคงที่ (Constant)	6.324	3.433	3.902	-1.027	-0.080	0.489	3.46	1.597
(t-test)	(5.301)	(3.42)	(2.62)	(-0.23)	(-0.112)	(0.15)	(1.86)	(0.907)
log L	0.9842	-0.1347	0.456	0.1064	0.2611	-0.298	0.044	0.681
	(2.377)	(-0.607)	(1.724)	(0.358)	(2.425)	(-0.53)	(0.23)	(2.50)
log K	-0.229	1.2123	0.891	1.3758	1.448	0.833	0.096	0.477
	(-0.666)	(4.43)	(3.105)	(1.95)	(8.53)	(1.31)	(0.189)	(1.52)
log E	0.5207	-0.35	-0.044	-0.052	-0.535	0.16	0.859	0.251
	(2.482)	(-1.88)	(-0.213)	(-0.134)	(-5.508)	(0.379)	(2.205)	(1.126)
log G	-0.428	-0.581	-0.774	-0.775	-0.716	-0.233	-0.00005	-0.185
	(-2.342)	(-3.447)	(-5.005)	(-3.99)	(-7.086)	(-1.45)	(-0.0)	(-1.20)
R^2	0.9951	0.9958	0.9979	0.9965	0.9972	0.9907	0.9957	0.999
adjust R^2	0.9911	0.9925	0.9962	0.9937	0.995	0.983	0.9936	0.9983
D.W.	3.297	2.305	1.887	2.598	3.234	2.17	1.826	1.988
F-test	252.44	297.92	594.47	354.58	450.12	133.29	468.26	1289.3

5.1.2. ฟังก์ชันการผลิตประเภทความยืดหยุ่นแห่งการทดแทนคงที่

กรณีการใช้ปัจจัยการผลิต 4 ตัวแปร ได้แก่ แรงงาน ทุนภาคเอกชน ไฟฟ้า และโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตในภาคต่างๆไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูล ตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันสูงและค่า t-statistic ของค่าสัมประสิทธิ์แต่ละตัวของปัจจัยการผลิตมีค่าต่ำมาก สำหรับกรณีที่มีการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัวแปรนั้น **รวมทั้งประเทศ** เหมาะกับฟังก์ชันการผลิตประเภทความยืดหยุ่นแห่งการทดแทนกันคงที่ และผลที่ได้จากการศึกษา ปรากฏว่าการใช้ปัจจัยการผลิตแรงงานและไฟฟ้า มีความน่าเชื่อถือ เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณได้ของปัจจัยการผลิตทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (R^2) ค่า adjust R^2 และ F-statistic มีค่าสูง ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้ปัจจัยการผลิตแรงงานและไฟฟ้ามีส่วนใกล้เคียงกัน คือ 0.564 และ 0.436 โดยมีค่าความยืดหยุ่นของการทดแทนกัน ($\sigma = 1/p$) เท่ากับ 1.16 ขณะที่สมการ Cobb-Douglas กำหนดในข้อสมมติให้มีค่าเท่ากับ 1 นอกจากนี้ผลรวมของค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยการผลิต (หรือ degree of homogeneity : (V)) มีค่าเท่ากับ 1.274 ซึ่งใกล้เคียงกับการคำนวณจากสมการ Cobb-Douglas (คือ 1.232) มีลักษณะเป็นผลตอบแทนต่อขนาดเพิ่มขึ้น แสดงว่าการใช้ปัจจัยการผลิตแรงงานและไฟฟ้าก่อให้เกิดศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตและการประหยัดขนาดจากการรวมกลุ่ม (ตารางที่ 5.10)

สำหรับภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันตกนั้น สัดส่วนการใช้ปัจจัยการผลิตในแต่ละภาคไม่เป็นไปตามข้อจำกัดของสมการ (CES) ค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยการผลิตบางตัวมีความน่าเชื่อถือน้อย และผลรวมของค่าความยืดหยุ่นของปัจจัยการผลิตมีลักษณะเป็นผลตอบแทนต่อขนาดลดลง (decreasing return to scale)

$$Y = 1.136 (0.564 L^{-0.139} + 0.436 E^{-0.139})^{1.274 / -0.139}$$

โดยที่	$R^2 = 0.9986$	D.W. = 1.34
	adjust $R^2 = 0.9979$	F-test = 1421.31

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.10 ผลที่ได้จากการคำนวณสมการการผลิตค่าความยืดหยุ่นแห่งการทดแทนคงที่ กรณีการใช้ปัจจัยการผลิต 2 ตัว

	พารามิเตอร์ ของขนาด (A)	สัดส่วนการใช้ ปัจจัยการผลิต (α)	ความสามารถ ในการทดแทน กันของปัจจัย การผลิต (ν)	การทดแทน กันระหว่าง ปัจจัยการ ผลิต (ρ)	ค่าความ ยืดหยุ่นของ การทด แทน($\sigma=1/\rho$)
<u>ทุนภาคเอกชนและไฟฟ้า</u>					
ภาคใต้	2.1	5.725	0.873	0.04	0.96
<u>ทุนภาคเอกชนและทุนภาครัฐ</u>					
ภาคตะวันออก	2.28	4.07	1.425	-0.103	1.114
ภาคตะวันตก	-2.54	-2.53	0.694	-0.303	1.434
<u>ทุนภาครัฐและไฟฟ้า</u>					
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.209	-19.66	-0.365	-0.009	1.009
<u>ทุนภาครัฐและแรงงาน</u>					
ภาคเหนือ	2.517	9.23	0.911	0.031	0.969
<u>ไฟฟ้าและแรงงาน</u>					
ภาคเหนือ	1.287	1.55	0.764	-0.723	3.610
รวมทั้งประเทศ	1.136	0.564	1.274	-0.139	1.16

ที่มา : จากการคำนวณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและรายได้ต่อบุคคลในแต่ละภาค

ส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อรายได้บุคคล และอีกประเด็นหนึ่งเป็นการวิเคราะห์รายได้ต่อบุคคลและปัจจัยต่างๆมีผลต่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน โดยศึกษาจำแนกเป็นภาคดังนี้

ภาคเหนือ

ตารางที่ 5.11 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการรายได้ต่อบุคคลในภาคเหนือ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	7.347	7.03
(t-test)	(9.08)****	(7.74)****
LGTP	0.13	0.24
	(1.13)	(1.51)
LNTP	-0.70	-0.507
	(-1.72)	(-1.08)
R ²	0.537	0.476
adjust R ²	0.405	0.326
F-test	4.06	4.16
D.W.	0.878	0.77

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .20

ตารางที่ 5.11 เป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการรายได้ต่อบุคคล โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และกำลังสองน้อยที่สุด 2 ชั้น (2SLS) จากสมการรายได้ต่อบุคคลโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) การเปลี่ยนแปลงของรายได้ขึ้นอยู่กับเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่างๆ เช่น การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานต่อบุคคล (GTP) จำนวนผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน (NTP) ซึ่งสามารถอธิบายได้ร้อยละ 40.5 ในสมการนี้การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานต่อบุคคลไม่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของรายได้ต่อบุคคล เนื่องจากค่า t-statistic ของสัมประสิทธิ์ตัวแปรนี้มีนัยสำคัญต่ำกว่าระดับที่น่าพอใจ ส่วนจำนวนผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินนั้นสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงรายได้ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .20 หรือที่ระดับความเชื่อ

มันร้อยละ 80 แต่ในทิศทางลบ ซึ่งไม่เป็นไปตามการคาดหมาย กล่าวคือ ถ้าจำนวนผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินเพิ่มขึ้นมีผลทำให้รายได้ต่อบุคคลลดลง แสดงว่า ผู้ที่ถือครองที่ดินทางการเกษตรในภาคเหนือไม่ได้นำที่ดินของตนให้ผู้อื่นเช่า สำหรับวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS) ผลการศึกษาพบว่า การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานต่อบุคคล (GTP) เป็นปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อรายได้ต่อบุคคลในทิศทางเดียวกันที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 80 ส่วนจำนวนผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินไม่มีผลในเชิงลบ และตัวแปรทั้งสองนี้สามารถอธิบายรายได้ต่อบุคคลได้เพียงร้อยละ 32.6 อย่างไรก็ตามค่า F-statistic ทั้งสองวิธีไม่มีความแตกต่างไปจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญที่ร้อยละ 95 (F ตาราง 05.3.7 = 4.35)

ด้านสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน (ตารางที่ 5.12) ปรากฏว่ารายได้ต่อบุคคลมีผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน เนื่องจาก ค่า t-statistics ของสัมประสิทธิ์รายได้ต่อบุคคลมีระดับนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับที่น่าพอใจ แต่ตัวแปรนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้เพียงร้อยละ 25.8 และ 18.6 และค่า F-statistic ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ร้อยละ 95 (F ตาราง 05.2.8 = 4.46) จากทั้งสองวิธี

ตารางที่ 5.12 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในภาคเหนือ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	-7.97	-14.19
(t-test)	(-1.125)	(-1.72) [*]
LYP	1.49 (2.03) ^{**}	2.13 (2.504) ^{***}
R ²	0.34	0.277
adjust R ²	0.258	0.186
F-test	4.136	3.068
D.W.	0.54	0.611

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .20

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากตารางที่ 5.13 การประมาณค่าสมการรายได้ต่อบุคคลโดยวิธี OLS และวิธี 2SLS นั้น

ปรากฏว่า การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานและพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของรายได้ต่อบุคคลได้ร้อยละ 94.2 โดยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อยาได้ต่อบุคคลมากที่สุด ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เพราะการสร้างงานในชนบทโดยลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน ส่งผลให้เกิดการจ้างงานมากขึ้น ส่วนพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากพื้นที่ของภาคที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งเกิดจากลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก แม้ว่าจะมีการเพิ่มพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกก็ตามจะไม่มีผลทำให้รายได้ของภาคเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 5.13 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการรายได้ต่อบุคคลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	8.52	8.54
(t-test)	(45.6) ****	(32.14) ****
LGTP	0.155	0.15
	(10.96) ****	(6.15) ****
LAP	-0.199	-0.207
	(-1.367)	(-1.285)
R ²	0.954	0.954
adjust R ²	0.942	0.941
F-test	74.11 ****	32.89 ****
D.W.	1.609	1.606

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5.14 ซึ่งแสดงสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานนั้น ตัวแปรรายได้ต่อบุคคลและพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงสมการนี้ได้ร้อยละ 93.7 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 (ค่า F-test) ซึ่งรายได้ต่อบุคคลเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูก เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรมีนัยสำคัญอยู่ในระดับที่น่าพอใจ เมื่อมีการคำนวณโดยวิธี OLS และวิธี 2SLS เพราะวาระดับรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลที่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดการสะสมทุนโดยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านต่างๆ มากขึ้น

ตารางที่ 5.14 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	-51.22	-51.11
(t-test)	(-9.18) ^{****}	(-8.918) ^{****}
LYP	6.069 (10.96) ^{****}	6.058 (10.64) ^{****}
LAP	1.02 (1.078)	1.013 (1.064)
R ²	0.95	0.951
adjust R ²	0.937	0.937
F-test	67.92 ^{****}	67.916 ^{****}
D.W.	1.54	1.536

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาคใต้

จากสมการรายได้ต่อบุคคลซึ่งประมาณการโดยวิธี OLS การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานต่อบุคคลสามารถอธิบายรายได้ต่อหัวได้สูงที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 กล่าวคือ การเพิ่มขึ้นของการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานร้อยละ 1 ทำให้รายได้ต่อบุคคลเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.17 เนื่องจากการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานช่วยทำให้ผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น แต่การขาดความรู้ความชำนาญเพิ่มขึ้น 1% ทำให้รายได้ลดลงร้อยละ 8.306 การเพิ่มขึ้นของแรงงานที่ขาดความรู้ความชำนาญ (ซึ่งพิจารณาจากด้านการศึกษา) ทำให้รายได้ของประชากรในภาคลดลง อย่างไรก็ตามตัวแปรที่อธิบายได้เหล่านี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของสมการ (adjust R²) ได้ร้อยละ 93.5 และเมื่อทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ทุกตัวด้วย F-test ก็มีความแตกต่างไปจากศูนย์ด้วย

สำหรับวิธี 2SLS ผลที่ประมาณการได้ใกล้เคียงกับวิธี OLS และวิธีการประมาณทั้งสองวิธีสามารถใช้ได้ดีกับภาคนี้

ด้านสมการโครงสร้างพื้นฐาน รายได้ต่อบุคคลและพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้สูงร้อยละ 88.8 อย่างมีนัยสำคัญที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 99 นอกจากนี้เมื่อรายได้ต่อบุคคลเพิ่มขึ้น 1% ทำให้การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้น

ร้อยละ 2.315 และร้อยละ 2.238 สำหรับวิธี OLS และวิธี 2SLS รายได้ของภาคที่เพิ่มขึ้นทำให้รัฐเพิ่มการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานมากขึ้น ขณะที่พื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกกลับทำให้โครงสร้างพื้นฐานลดลงร้อยละ 1.732 และร้อยละ 2.27 ตามลำดับ แสดงว่าพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกในภาคนี้ส่วนใหญ่ยังเหมาะกับการเกษตร ซึ่งผลผลิตเน้นการขยายพื้นที่ที่ทำการเกษตรมากกว่าการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตที่เกิดจากการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตร ประกอบกับภูมิประเทศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน ทำให้การขยายบริการพื้นฐานถูกจำกัด

ตารางที่ 5.15 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการรายได้ต่อบุคคลในภาคใต้ โดยวิธีกำลังสองน้อยโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	16.546	19.15
(t-test)	(10.01) ^{****}	(6.316) ^{****}
LGTP	0.17	0.157
	(5.93) ^{****}	(3.63) ^{****}
ED	-8.306	-11.01
	(-5.0) ^{****}	(-3.606) ^{****}
R ²	0.95	0.93
adjust R ²	0.935	0.91
F-test	66.39 ^{****}	39.99 ^{****}
D.W.	1.90	2.24

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5.16 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในภาคใต้ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	-15.25	-14.46
(t-test)	(-3.12)***	(-2.548)***
LYP	2.315	2.238
	(4.95)****	(4.115)****
LAP	-1.75	-1.795
	(-3.18)***	(-3.127)***
R ²	0.906	0.906
adjust R ²	0.88	0.879
F-test	33.94****	33.8****
D.W.	1.49	1.54

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาคตะวันออก

สมการรายได้ต่อบุคคลของภาคตะวันออกนี้ การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างพื้นฐาน การขาดความรู้ความชำนาญ (ED) และการว่างงาน (U) มีผลทำให้รายได้ต่อบุคคลเปลี่ยนแปลงไป โดยโครงสร้างพื้นฐานมีผลในทางบวก การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น ทำให้รายได้สูงขึ้น ขณะที่ระดับการศึกษาและการว่างงานมีความสัมพันธ์ในทางลบไม่ว่าจะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด หรือ กำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น เนื่องจากอุปทานแรงงานที่อยู่ในวัยทำงานได้รับการว่าจ้างงานไม่เต็มที่ ทำให้การว่างงานปรากฏอยู่ทั้งในเมืองและชนบท นอกจากนั้นแรงงานเหล่านี้ได้รับการศึกษาน้อย ทำให้ความรู้ความสามารถในการเพิ่มผลิตภาพทางการผลิตต่ำ รายได้ต่อบุคคลจึงลดลง ค่าสหสัมพันธ์ของสมการอธิบายตัวแปรตามได้ร้อยละ 93.9 อย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์ของตัวแปรแต่ละตัว ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรนั้นๆมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

พิจารณาด้านสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานจะพบว่า รายได้ต่อบุคคล เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างพื้นฐานมากที่สุด รองลงมา คือ พื้นที่ที่ทำการเพาะปลูก ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 80 รายได้ต่อบุคคลที่สูงขึ้นช่วยให้มีการพัฒนาบริการพื้นฐานที่ทันสมัย

สมัย ไม่ว่าจะเป็นด้านคมนาคมขนส่ง การสื่อสาร สาธารณูปการอื่นๆ สำหรับพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกนั้น โครงสร้างพื้นฐานที่ดี การมีนิคมอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมมีบทบาทต่อการขยายตัวของเมือง ทำให้พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งการก่อสร้างส่วนใหญ่เป็นการก่อสร้างที่อยู่อาศัย และอาคารชุด มีผลต่อการลดลงของพื้นที่ทำการเกษตร

ตารางที่ 5.17 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการรายได้ต่อบุคคลในภาคตะวันออก โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	14.89	14.76
(t-test)	(6.088)****	(4.856)****
LGTP	0.147	0.15
	(2.90)***	(2.128)**
ED	-5.518	-5.41
	(-2.33)***	(-1.92)*
U	-0.669	-0.65
	(-1.706)*	(-1.376)*
R ²	0.959	0.959
adjust R ²	0.939	0.938
F-test	47.15****	45.8****
D.W.	1.839	1.834

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .20

ตารางที่ 5.18 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในภาคตะวันออก โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	-15.54	-12.89
(t-test)	(-1.8)**	(-1.277)*
LYP	2.57 (4.473)****	2.398 (3.536)****
LAP	-4.836 (-1.788)*	-5.52 (-1.82)*
R ²	0.938	0.937
adjust R ²	0.920	0.919
F-test	53.04****	52.26****
D.W.	2.29	2.45

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .20

ภาคตะวันออก

จากสมการรายได้ต่อบุคคลภาคตะวันออก ปรากฏว่า ตัวแปรที่อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของรายได้ คือ การลงทุนภาครัฐต่อบุคคล และการขาดความรู้ความชำนาญ สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 81.3 และผลจากการประมาณค่าของตัวแปรแต่ละตัวโดยวิธี OLS และ 2SLS จะมีค่าใกล้เคียงกันอย่างมีนัยสำคัญ จะเห็นได้ว่าในภาคนี้โครงสร้างพื้นฐานช่วยให้เกิดการสร้างงานและการจ้างงานมากขึ้น มีผลทำให้แรงงานได้รับค่าตอบแทนสูงขึ้น ทางด้านแรงงานของภาคปรากฏว่าเป็นแรงงานที่มีความรู้ความชำนาญน้อย จึงส่งผลให้รายได้ต่อบุคคลลดลง

สมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน โดยวิธี OLS ค่าสัมประสิทธิ์ของรายได้ต่อบุคคลมีนัยสำคัญต่อการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในทิศทางบวก แต่ค่าสัมประสิทธิ์ของพื้นที่ทำการเพาะปลูกมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ในทิศทางลบ แสดงว่าพื้นที่ทำการเกษตรของภาคเน้นการขายพื้นที่มากกว่า การเพิ่มประสิทธิภาพโดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเช่นเดียวกับภาคใต้ อย่างไรก็ตามตัวแปรทั้งสองสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของสมการนี้ได้ร้อยละ 83.3

ส่วนการประมาณค่าสมการนี้โดยวิธี 2SLS ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่อธิบายได้ได้ผลเหมือนกับวิธี OLS และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (adjust R²) ที่ร้อยละ 83.1

ตารางที่ 5.19 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการรายได้ต่อบุคคลในภาคตะวันตก โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด(OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	13.13	-12.889
(t-test)	(6.79) ****	(5.856) ****
LGTP	0.107	0.113
	(2.64) **	(2.308) **
ED	-4.06	-3.85
	(-2.16) **	(-1.835) *
R ²	0.855	0.854
adjust R ²	0.813	0.813
F-test	20.64 ****	19.74 ****
D.W.	1.50	1.447

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .20

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.20 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในภาคตะวันตก โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด(OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	-30.0	-32.13
(t-test)	(-3.83)****	(-3.48)***
LYP	3.88 (5.268)****	4.08 (4.689)****
LAP	-3.01 (-2.45)***	-2.906 (-2.31)**
R ²	0.87	0.868
adjust R ²	0.833	0.831
F-test	23.4****	23.11****
D.W.	1.92	1.87

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

ภาคกลาง

การเปลี่ยนแปลงของรายได้ของภาคเหมือนกับภาคตะวันออกคือขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงใน โครงสร้างพื้นฐาน การขาดความรู้ความชำนาญ การว่างงานของภาค ซึ่งสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้สูง ถึงร้อยละ 96.0 โดยวิธี OLS ในสมการนี้ค่าสัมประสิทธิ์ของโครงสร้างพื้นฐานต่อบุคคลมีอิทธิพลต่อรายได้ มากที่สุดในระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 99 รองลงมาคือ การว่างงานของภาคมีผลต่อรายได้ ณ ระดับความ เชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ในทิศทางตรงข้าม ผลที่ได้จากการประมาณค่าโดยวิธี OLS ให้ผลใกล้เคียงกับวิธี 2SLS เนื่องจากการกระจายความเจริญจากกรุงเทพมหานครไปยังบริเวณรอบนอกและการขยายตัวของเมืองคือ จังหวัดต่างๆที่เป็นศูนย์กลางในภาคกลาง โดยการลงทุนสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ส่งผลให้เกิดโรง งานอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจำนวนมาก การจ้างแรงงานที่สูงขึ้น ทำให้รายได้ต่อบุคคลเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามอัตรา การว่างงานของภาคทำให้รายได้ลดลง

สำหรับการประมาณการสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานโดยวิธี OLS และ 2SLS พบว่า ราย ได้ต่อบุคคล และ รายได้จากการจัดเก็บภาษีของภาค โดยสามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้ร้อยละ 93.9 อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ร้อยละ 0.01 เนื่องจากรายได้ต่อบุคคลและรายได้จากการจัดเก็บภาษีเป็นปัจจัยที่มีบทบาทต่อการจัดสรรงบประมาณการใช้จ่ายภาครัฐ และการประมาณการโดยวิธีทั้งสองของตัวแปรแต่ละตัวนั้น ค่าสัมประสิทธิ์ของรายได้ต่อบุคคลมีระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรรายได้จากการจัดเก็บภาษีของภาคมีระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 80

ตารางที่ 5.21 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการรายได้ต่อบุคคลในภาคกลาง โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	12.06	9.66
(t-test)	(6.6)****	(3.546)***
LGTP	0.12	0.17
	(3.76)****	(3.32)***
ED	-2.8	-0.64
	(-1.57)	-0.248
U	-7.9	-5.03
	(-3.037)***	(-1.37)
R ²	0.97	0.965
adjust R ²	0.96	0.947
F-test	80.42****	56.18****
D.W.	2.38	1.836

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .20

ตารางที่ 5.22 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในภาคกลาง โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	-29.93	-30.667
(t-test)	(-4.466)****	(-4.446)****
LYP	2.986 (2.989)***	3.098 (3.010)***
LTP	0.917 (1.64)*	0.859 (1.497)*
R ²	0.953	0.953
adjust R ²	0.939	0.939
F-test	71.196****	71.06****
D.W.	1.848	1.83

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .20

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จากสมการรายได้ต่อบุคคลโดยวิธี OLS การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การขาดความรู้ความชำนาญ และจำนวนผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินมีอิทธิพลต่อรายได้ต่อบุคคลโดยอธิบายความสัมพันธ์ได้ถึงร้อยละ 92.5 และค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรแต่ละตัวสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของรายได้ในระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 80 และร้อยละ 90 (ค่า t-statistics) สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะภาคนี้เป็นศูนย์กลางความเจริญของประเทศ การเติบโตและการขยายตัวของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งมาจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ การค้า ทำให้มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานมากขึ้นเพื่อรองรับกับความต้องการที่ขาดแคลนทางด้านนี้ ประกอบกับการกระจุกตัวของโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีความพร้อมด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก ส่งผลให้มีการจ้างแรงงานมากขึ้น ทำให้รายได้ต่อบุคคลของภาคสูงขึ้น สำหรับตัวแปรผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินซึ่งมีผลในทางลบต่อรายได้ เกิดจากผู้ถือครองที่ดินนั้นไม่ได้นำที่ดินให้ผู้อื่นเช่า ซึ่งเหมือนกับภาคเหนือ ส่วนวิธี 2SLS การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานอธิบาย

การเปลี่ยนแปลงรายได้ได้เพียงตัวแปรเดียว เนื่องจากค่า t-statistics ของสัมประสิทธิ์ของระดับการศึกษา และจำนวนผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินไม่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของรายได้ได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 6.23 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการรายได้ต่อบุคคลในกรุงเทพฯและปริมณฑล โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	13.93	12.45
(t-test)	(4.135) ^{****}	(3.32) ^{***}
LGTP	0.154	0.215
	(1.93) [*]	(2.18) ^{**}
ED	-6.17	-4.407
	(-1.846) [*]	(-1.155)
LNTP	-0.51	-0.379
	(-2.07) ^{**}	(-1.35)
R ²	0.96	0.945
adjust R ²	0.925	0.918
F-test	38.25 ^{****}	35.34 ^{****}
D.W.	2.018	1.704

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .20

สำหรับการประมาณการสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานโดยวิธี OLS ตัวแปรพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูก (LAP) และรายได้จากการจัดเก็บภาษีของภาค (LTP) ไม่มีผลต่อโครงสร้างพื้นฐาน เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้มีระดับนัยสำคัญทางสถิติของค่า t-statistics ต่ำกว่าระดับที่น่าสนใจ

ตารางที่ 5.24 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน กรุงเทพฯและ
ปริมณฑล โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	-19.32	-34.75
(t-test)	(-2.08)**	(-1.87)
LYP	2.298 (2.097)**	4.156 (1.804)
LAP	-2.145 (-1.249)	-0.191 (-0.07)
LTP	-0.288 (-0.958)	-0.637 (-0.95)
R ²	0.926	0.889
adjust R ²	0.888	0.834
F-test	24.92****	16.17****
D.W.	1.25	1.933

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .20

รวมทั้งประเทศ

จากสมการรายได้ต่อบุคคลและสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานรายภาคดังกล่าวข้างต้น แต่ละภาคจะมีลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อธิบายได้แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับ สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพแวดล้อม และจำนวนประชากร เมื่อพิจารณาทั้งประเทศแล้วจะได้ผลตามที่ปรากฏในตารางที่ 5.25

จากการประมาณค่าสมการรายได้ต่อบุคคลโดยวิธี OLS พบว่า การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน และการขาดความรู้ความชำนาญมีผลต่อรายได้ต่อบุคคล โดยการเพิ่มการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน จะทำให้รายได้ต่อบุคคลเพิ่มขึ้น ส่วนการขาดความรู้ความชำนาญ (ED) มีผลต่อรายได้ในทิศทางลบ และพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกจะไม่มีผลต่อรายได้

ตารางที่ 5.25 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการรายได้ต่อบุคคลรวมทั้งประเทศ โดย
วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	14.96	12.64
(t-test)	(4.127) ^{****}	(3.028) ^{***}
LGTP	0.20	0.25
	(3.42) ^{***}	(3.508) ^{***}
ED	-5.84	-3.87
	(-1.68) [*]	(-0.98)
LAP	-0.70	-0.46
	(-1.40)	(-0.848)
R ²	0.933	0.925
adjust R ²	0.899	0.888
F-test	27.83 ^{****}	25.67 ^{****}
D.W.	1.418	1.074

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .20

การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานรวมทั้งประเทศนั้น รายได้ต่อบุคคลมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 แต่พื้นที่ที่ทำการเพาะปลูก และรายได้จากการเก็บภาษี ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเลย ทั้งวิธี OLS และวิธี 2SLS

ตารางที่ 5.26 เปรียบเทียบผลที่ได้จากการประมาณการสมการการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานรวมทั้งประเทศ โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (OLS) และวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบ 2 ชั้น (2SLS)

ตัวแปร	OLS	2SLS
ค่าคงที่	-29.72	-38.73
(t-test)	(-2.713) ^{***}	(-2.675) ^{***}
LYP	3.655	4.73
	(2.88) ^{***}	(2.79) ^{***}
LAP	0.377	0.908
	(0.184)	(0.408)
LTP	-0.213	-0.510
	(-0.548)	(-1.017)
R ²	0.942	0.882
adjust R ²	0.926	0.823
F-test	57.628 ^{****}	14.93 ^{****}
D.W.	1.107	1.587

**** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย